

hääd wori-palka mässap ja kui sinna eesti holikas ollet wori nink hobbese pärra kaien, ja kui sul mehhe sõant küllalt om, winale wastapanda, mes te pääl mõnd meest jubba om sure kahjo sisse saatnu. Tahha sis sulle Tallina linast jutto ajjada. Kül om liin paljo wähhemb Riija linast, sisli om töine ka suur nink illos nink kige Eestima eddimäne liin.

Kui sa sis Tallina minneki päle walmistat, sis piista kalendrit ka puoho — nink seni kui sa Waino illosa trahtre man sõdat, wöita ramatolest wälja nink loe mes sa linan saat näggema, fest jubba Tallina lina körge torni paistwa vöhja poolt so silmi sisse. Kül omma päärametse 20 wersta liwatse nink rasse. Wainaga läät sa Moigo kabbelis möda, Ullemiste järwe kaut, — ent tulles sa Laaksi mae otsa, sis om sul silma lust lina päle laia. Riija te pääl ei olle särast körget kottust, kust sa wöis liik lina illo näitta, sääl peat wast körge Peeteroni päle minnema, kui tahhat liik lina illo nink surust üttelkõrraga kaeda. Laaksimäelt näet sa suurt merd, mes Some lahhes futsutas, sepärrast et tol pool Soomlae ellawa, kelle randa sisli Tallinalt ei wöi näitta. Merre weren näet sa suri mure nink walle, mes wannast ajast jubba saiswa nink päärametsel sõa ajjal veel surembras omma tettu. Lähhämbole henne pole näet Wanna lina, ehk lina sõant körge Olai torniga nink töiste wähhämble tornega, ent hääl käel paistap so silmi sisje üts körge mäggi, müridest ümbrepiratu nink temma otsan körge ilosa majja nink wanna illos ferrik, kelle kirri-wast ehtest wast jubba mõnda ollet kuulnu. Sedda mälke kutsutas Toompääs. Möllembil pool näet sinna suurt liina allewits, mes neljas jaus jaetas. Sedda jakko, mes Paltisi te weren om, kutsutas Paltisi allewits, sedda mes Verna te weren om, Verna allewits, sedda mes sure Petterburi te weren, kui postitölla nink postillioni tolmaden kühva, Pets-

terburi allewits, nink kui sa eesti tassakeste Laaksi mäelt alla läät, sääl om Tartu allew.

Ent enne kui sa mäest alla sõdat, panne veel hääl käel mae otsan ütte körget torni tähhele. Se om tulle-torn. Kui sa häste kaet, sis näet ka ütte töise torni merre weren, mes ta laiwule merre pääl õ ajjal walguist annap. Ne torni omma wäega targaste tettu nink wäega tullulisko laiwa-meestele. Et nemma pimmedusen ärra ei eesti, ei ka ranna päle ei jose, sis tettas mënne körge kottuse pääl rannan tuld üles, kellest laiwamehhe ärratundwa, märatse merre kottuse pääl na omma. Kui nüüd laiwa, mehhe tahtiva sure merre päält Tallina saddama sisje purjuda, sis läwa nemma its eddesi, seni kui tulle-torn Laaksti mae pääl nink töine ranna pääl ütten zihhin omma näitta, ehk ösel seni, kui päälmets torni tulli ökwa allumets torni tulle päle tullep saisma. Sis läändwa nemma laiwa ökwa saddama pole, — ent enne na ei tohhi sedda tetta, muido saas laiwa falla liwamäggede ehk suurte falla kiirvide wasta töökama nink hukka minnema. Nink sedda teed na hoitwa kinni, seni kui na saddama sissen omma. Panne enne eesti tähhele, kuis liik laiwa, mes Tallinahel tullewa, its sel-sammal merre kottusel lina pole läändwa, kui olles neil sääl merre pääl üts te walmistet. Se innesmiste tarkus om kül inimestellemise väart.

Ollet sa sedda tähhele pandnu, sis sõida tassakeste Laaksi mäelt alla, surest Soldati piddalist möda, kui ka mõnni sinno kaaswellitsist haige maan om, mitmasti illosist maiust nink aidust möda, kui rikkla innemise ellawa, sea sisli liik ei olle röemsä. Eest rikkus ütsinda ei panne joht innemisse sõant rahhule, enge se tarvis om täl Jummala pelgo nink waggaust wajja, — nink fest se ka tullep, et mõnninen urtsikun, kui waesus uskest nink alnast wäljakael, röemsamba innemise ellawa, kui mõnnien suren majjan-